

noget arrogante. Det er nemlig forekommet mig, efterhaanden som Forhandlingerne her i Thinget ere skredne frem, at der er en Side af den foreliggende Sag, der saa at sige er bleven dominerende, uden at jeg tror, i alt Fald stiller det sig saaledes for mig, at dette er fset med Jøie. Det er ikke, som man kunde have Grund til at formode, Spørgsmaalet om Forsørgelsesstedet, der er blevet det brændende Spørgsmaal. Nei! det er Spørgsmaalet om Betræbelserne for at fordele, at udjævne, at ligeliggjøre den i de forskjellige Kommuner meget forskjellige Fattigbyrde. Jeg er nødt til, for ikke at blive misforstaaet, at vænge mig imod, at jeg skulde mene, at der ikke kunde blive, — ligesom der har været — overbebyrdede Kommuner, og at jeg vil være imod, at der aabnes saadanne en Afgang til at blive hjulpsne i Lighed med, hvad de tidligere ere blevene. Det er ingenlunde min Mening; men jeg savner en sand Berettigelse til at ligeliggjøre Fattigbyrden. Naar der bliver Spørgsmaal om, hvorledes den skal ligeliggjøres, saa svarer jeg bestemt: Det kan kun ske paa en eneste Maade, nemlig ved at man tager Noget af Byrden paa eet Sted og lægger den hen paa et andet. Det kan ske, vil jeg indrømme, under mange Former, under mange forskjønnende og tilflørende Omstøb, men Resultatet bliver i alle Tilfælde det samme som ved enhver Nivellering, ved enhver Udjævning. Vil man give Noget Noget, saa maa dette Noget tages fra Andre. Jeg spørger, og dette er et fuldt og alvorligt ment Spørgsmaal, om der i det foreliggende Tilfælde er fuld Berettigelse til en saadan Lighedsbetræbelse, thi jeg indrømmer, og indrømmer det gjerne, at der kan være saadanne store Samfunds-Interesser, der haade fuld Berettigelse, ja endog saa maaste et uafviseligt Krav paa at blive fremmede i Lighedens Navn. Men jeg spørger, om der i det her foreliggende Tilfælde virkelig er en saadan Berettigelse. Mig forekommer det tvertimod, at der burde være en Betræbelse efter, saa vidt muligt, og saavidt det ikke skulde skabe Sagens henfigtsmæssige og gode Ordning i andre Henseender, at søge at bevare i Stedet for at forrykke de nuværende Forhold i Henseende til den bestaaende Fattigbyrde. Det kan være, at jeg tager feil; men Sagen stiller sig for mig, som om der med Hensyn til Fattigbyrden finder noget Dignende Sted som med Hensyn til Hartkornskatten. Det er vistnok en mere og mere anerkjendt Grundsatning, at Hartkornskatten egentlig er en Art Prioritet i Eiendommen. Jeg vil ikke gjøre ganske den samme Betragtning gjældende overfor Fattigbyrden, da den ikke har samme Stabilitet som hin; men den bevæger sig dog indenfor en af Forholdene givne Ramme, og jeg tror, det er en Byrde, til hvilken der baade ved Kjøb og Salg, ved Valg af Bopæl og ved mange andre Leiligheder bliver taget nøie beregnede pekuniære Hensyn. Jeg fornaar saaledes ikke at se

Berettigelsen til at give de i visse Kommuner Boende en ren Pengeforæring, og det en sig aarlig gjentagende Pengeforæring, som man udskriver hos de i mindre bebyrdede Kommuner Boende. Dertil har jeg ikke kunnet finde nogen Grund. Det er navnlig for dette Spørgsmaals Skyld, jeg har tilladt mig at tage Ordet, og jeg henstiller det til mere erfarne og indsigtsfulde Medlemmers Overveielse.

N. P. Hansen: Det skal kun være med ganske saa Ord, jeg skal tillade mig at opholde det ærede Thing. Jeg skal først tillade mig at udtale, at den omfattende Rante, der findes nedlagt i dette Lovforslag, vistnok ikke kan Andet end finde almindelig Anerkjendelse, ikke alene her i Repræsentationen, men ogsaa uden for denne, ligesom det ogsaa maa indrømmes, at det er rigtigt, naar Regjeringen, medens den her forelægger et Lovforslag, som omfatter den almindelige Fattigforsørgelse, ikke ved Siden deraf har foreslaaet Lovbundne Regler for den anden Art af Understøttelse, nemlig den frivillige. Dette vilde mindre vel kunne finde sin Plads her og mindre passende indblandes i det foreliggende Forslag, skjøndt vi Alle maa erkjende, at denne Maade at afhjælpe Trangen paa saavel fra et kristeligt som fra et materielt Standpunkt har den største Værd og den allerdybeste Betydning i alle vore Samfundsforhold. Vel er det nu saa, at der til denne Art af Understøttelse er henvist ved den saa ofte omtalte Lov af 8de Marts 1856 saavel som ogsaa ved Lov om Landkommunernes Styrelse af 6te Juli 1867, men jeg synes dog, at en udtrykkelig Henvisning dertil ogsaa paa dette Sted kunde ikke være overflødig. Naar nærværende Lovforslag med sin nye Ordning træder ud i Livet, hvad vi Alle haabe vil ske i det nye Aar, saa tør jeg vel sige, at den vil glæde alle Gemytter i en overordentlig Grad og ikke mindst Fattigbestyrrelserne, og det kan jo ogsaa tænkes, at de gjennem dets Bestemmelser og ved ret at sætte sig ind i Lovforslagets Grundtanke kunne ledes hen i Retning af den frie Fattigunderstøttelse, men jeg tror dog, det vilde have været heldigt, om der i Lovforslaget fandtes en mere bestemt Henvisning til denne Understøttelsesmaade end den, der indeholdes i dets Slutningskapitel. Hvad jeg altsaa i Serbeleshed kunde ønske, var, at Henvisningen til denne Art af Understøttelse, som ligger udenfor den offentlige Fattigforsørgelse, her i Lovforslaget maatte blive pointeret med saa udprægede Udtryk som muligt, og dersom dette ikke kan ske paa anden Maade, har jeg den Rante, om det ikke f. Ex. kunde opnaas ved at give Lovforslaget en Tilføielse i Begyndelsen af Kapitel 3 en ganske kort Tilføielse, idet man f. Ex. lod § 30 begynde med de Ord: I alle de Tilfælde, hvor det erkjendes, at den frivillige Understøttelse ikke fornaar at afhjælpe Trangen, vil den Forsørgelse, der paa de Trængende, bestaa o. s. v. efter Paragrafens øvrige